

Statenvoorstel nr. PS25-001369

Datum	GS-kenmerk	Inlichtingen bij	Gedeputeerde(n)
1 april 2026	2025-039922	T.Engels T.Engels@overijssel.nl +31384999327	G.H. ten Bolscher

---

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

Investeringsvoorstel Borging Informatievoorziening 2026-2028

Bijlagen

- I. Ontwerpbesluit
- II. Programma Borging Informatievoorziening 2026-2028

Samenvatting van het voorgestelde besluit

De provincie Overijssel staat voor een fundamentele transitie: we groeien van een traditionele 'beleidsorganisatie' naar een weerbare 'informatieorganisatie'. Waar informatie voorheen een bijproduct was, is het nu de kritieke basis voor al onze maatschappelijke opgaven. Het fundament van onze informatiehuishouding is verouderd en voldoet niet volledig aan de wettelijke eisen (Wet open overheid, Algemene Verordening Gegevensbescherming en Archiefwet). Om onze digitale ambities waar te maken en een betrouwbare partner te blijven voor onze inwoners, is een integrale aanpak van dit fundament onvermijdelijk.

Daarom besluit Provinciale Staten de in de Perspectiefnota 2026 toegekende investeringen in te zetten voor een driejarige versterking van de basis informatievoorziening bestaande uit:

- Herstel en Modernisering: Het versterken van de naleving van wet- en regelgeving en het inrichten van een toekomstvast informatieketen die 'in control' is.
- Strategische Personele mix: Een bewuste investering in menselijk kapitaal. We combineren de inzet van tijdelijke externe specialisten voor de complexe bouwfase met de actieve werving van eigen vaste medewerkers op sleutelposities. Hiermee borgen we kennis duurzaam en verkleinen we onze structurele afhankelijkheid van de externe markt.
- Waardecreatie: Een sterke informatiebasis is de randvoorwaarde voor transparante besluitvorming, kwalitatieve participatie en een effectieve uitvoering van onze provinciale doelen.

Met dit programma leggen we de basis voor een huis dat niet alleen stevig staat, maar ook klaar is voor de technologische ontwikkelingen van morgen.

Inleiding en probleemstelling

Het Fundament onder Overijssel: Bouwen aan een Toekomstvast Bestuur

De Kracht en de Kwetsbaarheid

De provincie Overijssel is jarenlang met succes bestuurd als een 'beleidshuis'. Onze kracht is bekend: wij zijn de verbinders die partners samenbrengen en visies vertalen naar een betere leefomgeving. Maar terwijl wij boven in de kamers van dit huis aan de toekomst werkten, is de wereld om ons heen

fundamenteel veranderd. We leven in een tijd waarin informatie niet langer een bijproduct is van ons werk, maar de primaire grondstof voor alles wat we doen.

Fundament heeft versterking nodig

De realiteit is dat ons beleidshuis momenteel rust op een fundament dat op onderdelen kwetsbaar blijkt. De Tussenrapportage Concerncontrol 2025 is helder: de onderliggende structuur staat onder druk. Deze constatering sluit aan bij bevindingen uit de accountantsrapportages van de afgelopen jaren. We voldoen niet meer volledig aan de wettelijke eisen voor openbaarheid, privacy en (informatie)veiligheid. Onze medewerkers doen hun uiterste best, maar zijn steeds vaker genoodzaakt de bestaande situatie te borgen om achteruitgang te voorkomen. Als de informatievoorziening niet consistent is en de regie aan scherpste verliest, heeft dat gevolgen voor de kwaliteit van de bedrijfsvoering en betrouwbare basis voor bestuurlijke beslissingen. Zonder solide basis stagneren de grote opgaven van onze tijd: van de stikstofaanpak tot de woningbouw en de energietransitie. Al deze dossiers staan of vallen bij een informatieketen waarop inwoners, ondernemers en wijzelf kunnen vertrouwen.

Waarom nu (pas) werken aan het fundament?

De afgelopen jaren zijn we intensief bezig geweest met de digitale toekomst van onze organisatie. We hebben gekeken naar nieuwe technologieën, veranderende wet- en regelgeving, datagedreven werken, veiligheidseisen en maatschappelijke verwachtingen. Dit vooruitkijken heeft veel opgeleverd: door deze inspanningen weten we nu veel beter wát er daadwerkelijk nodig is om een robuuste, samenhangende en wendbare informatiehuishouding te realiseren. De inzichten die we de afgelopen jaren hebben opgedaan in onze informatiebehoefte laten duidelijk zien welke bouwstenen ontbreken en waar het fundament moet worden versterkt.

De Ambitie: Een integrale aanpak van de informatievoorziening

We staan op een kruispunt. Blijven we tijdelijke oplossingen inzetten of durven we te kiezen voor een nieuw toekomstbestendig ontwerp? Wij kiezen voor het laatste. Niet om enkel het verleden te repareren, maar om een modern ontwerp neer te leggen dat de komende decennia standhoudt. We verschuiven van een versnipperde aanpak naar een centraal gestuurde, beheerste en integrale informatieorganisatie.

Deze vernieuwing rust op drie pijlers:

1. *Gegarandeerde legitimiteit:* We brengen onze digitale dossiervorming en archivering op een niveau dat volledig voldoet aan de wet, zodat de inwoner op ons kan rekenen. *Het minimumniveau dat we kiezen is wettelijke navolgbaarheid. Dit betekent dat we niet streven naar een foutloos informatiehuis/archief, maar naar een systeem waarin we elke beslissing die we als provincie nemen, binnen vier weken integraal kunnen verantwoorden. Alles daaronder is een politiek en juridisch risico dat we niet langer verantwoord vinden.*
2. *Een toekomstvaste keten:* We bouwen een infrastructuur en governance die de medewerker ondersteunt in plaats van belemmert.
3. *Structurele borging:* We maken informatiebeheer een integraal onderdeel van ons vakmanschap, klaar voor innovaties zoals AI en digitale autonomie.

Aanpak in Drie Fasen

Deze transformatie is een zorgvuldige operatie die we uitvoeren in drie logische stappen, waarbij in elke fase belangrijke resultaten worden behaald:

1. Fundament gelegd [2026] €3,5 miljoen

Omissies in beleid en uitvoeringskaders zijn opgelost. Inrichtingsprincipes zijn vastgesteld en bestuurlijk geborgd. De uitgangspunten in relatie tot de onafhankelijke Informatietechnologie worden geëffectueerd en ons IT-fundament kan de uitdagingen op cyberveiligheid aan. Ter illustratie valt hierbij te denken aan vastgestelde richting voor onafhankelijke IT-technologie, harmonisatie en implementatie richtlijnen informatiebeheer m.b.t. Woo, continu monitoring van cyberdreigingen op de eigen netwerk omgeving, waardoor er bij acute dreigingen meteen ingegrepen kan worden. Ook nemen wij de eerste AI in gebruik in het kader van 'Klare Taal'.

2. Inrichting en uitvoering gerealiseerd [2027] € 4 miljoen

Informatiesystemen, infrastructuur en applicaties zijn vernieuwd. Informatie is beschikbaar via één plek. We hebben een werkend digitaal archief.

Een belangrijk voorbeeld is het vervangen van het zaaksysteem. Daardoor wordt informatie voortaan op één manier vastgelegd en is deze voor medewerkers eenvoudiger en sneller beschikbaar. Ook is de digitale, technische basis van onze ICT vernieuwd, waardoor systemen betrouwbaarder en veiliger werken en beter op elkaar aansluiten. Het digitale archief zorgt ervoor dat documenten veilig worden bewaard en later goed terug te vinden zijn. Onze websites zijn leesbaar voor iedere belanghebbende en ontworpen om onze informatie makkelijk vindbaar te maken.

3. Borging en toekomstbestendigheid geborgd [2028] € 3,5 miljoen

Beheer- en onderhoud van de informatiesystemen wordt volgens wettelijke eisen uitgevoerd met eigen interne expertise. AI is op verantwoorde wijze bruikbaar in onze bedrijfsvoering. Als voorbeeld (niet-limitatief) kan genoemd worden dat medewerkers structureel worden opgeleid, zodat afhankelijkheid van externe expertise wordt afgebouwd. Er duidelijke afspraken zijn vastgelegd waardoor veiligheid en privacy verantwoord gebruik van o.a. AI mogelijk maken. Ook wordt periodiek geëvalueerd of onze strategische leveranciers/partners zoals SSC-Ons aantoonbaar voldoen aan eisen vanuit informatieveiligheid.

Deze fase volgordelijkheid is essentieel; we kunnen pas borgen wat stabiel functioneert. Hoewel het einddoel vaststaat, biedt de aanpak ruimte voor wendbaarheid. In een complexe omgeving waarin prioriteiten kunnen schuiven, is ruimte voor leren en bijsturen noodzakelijk om het overkoepelende doel van een toekomstbestendige informatievoorziening te realiseren.

Wendbaarheid als Kracht

Hoewel ons einddoel onwrikbaar is, een stabiel en betrouwbaar Overijssel, is de weg erheen flexibel. We beseffen dat de praktijk weerbarstig kan zijn en dat inzichten gaandeweg kunnen veranderen. Daarom kiezen we voor een aanpak met ruimte om te leren en bij te sturen.

In de verschillende fases zullen onvermijdelijk nieuwe inzichten ontstaan en leren we steeds beter hoe systemen, processen en teams in het dagelijks werk met elkaar verweven zijn. Vaak blijken deze complexer dan vooraf ingeschat en worden onderlinge afhankelijkheden pas zichtbaar zodra we ermee werken. Tegelijkertijd staat de organisatie niet stil. Prioriteiten verschuiven, nieuwe beleidsvragen dienen zich aan en externe ontwikkelingen kunnen de koers of het tempo van het programma beïnvloeden. In zo'n voortdurend veranderende context is het belangrijk dat we niet star vasthouden aan plannen die in een andere werkelijkheid zijn gemaakt, maar dat we ruimte houden om te reageren op wat zich aandient.

Daarom kiezen we bewust voor een aanpak die wendbaarheid centraal stelt. We laten onze strategische keuzes regelmatig spiegelen door een onafhankelijke blik van buitenaf. Dit helpt ons om aannames te toetsen, inzichten aan te scherpen en nieuwe invalshoeken te ontdekken. Zo voorkomen we tunnelvisie en blijven we in staat om snel en verantwoord bij te sturen wanneer de situatie daarom vraagt.

De waarde voor samenleving, bestuur en organisatie: het huis in gebruik

Wanneer de provincie Overijssel volledig functioneert als een moderne informatieorganisatie, vertaalt dit zich direct in concrete waarde voor onze belangrijkste belanghebbenden. Een beheerste informatievoorziening is de noodzakelijke voorwaarde om samen met inwoners, partners en bestuur betrouwbaar en zorgvuldig te kunnen bouwen aan de toekomst van onze provincie.

Voor de samenleving: een transparant huis

In een informatieorganisatie staat de inwoner centraal. Dit betekent dat informatie niet alleen aanwezig is, maar ook duidelijk, vindbaar en tijdig beschikbaar. Wanneer onze informatiehuishouding op orde is, weten mensen waar ze aan toe zijn. Dit versterkt het publieke vertrouwen; een transparante overheid is immers een betrouwbare overheid.

Voor bestuur en management: een stevige basis voor besluitvorming

In de complexe opgaven waar wij voor staan, is het essentieel dat besluiten weloverwogen worden genomen op basis van goede informatie. Deze informatie zorgt voor het noodzakelijke overzicht en een feitelijke onderbouwing. Bestuurders zullen door de genomen maatregelen in staat worden gesteld om keuzes niet alleen te maken, maar deze ook helder en navolgbaar uit te leggen aan de samenleving.

Binnen de organisatie: effectief en met plezier werken

Een moderne informatievoorziening ondersteunt medewerkers in hun dagelijkse werk in plaats van hen te belemmeren met tijdelijke oplossingen. Dit betekent dat medewerkers documenten en dossiers direct kunnen vinden zonder meerdere systemen te moeten doorzoeken, niet opnieuw gegevens hoeven in te voeren die elders al bekend zijn en zij kunnen vertrouwen op actuele en volledige informatie.

Wanneer de informatie op orde is, wordt samenwerking versterkt, kennis makkelijker gedeeld en worden onnodige fouten of dubbel werk voorkomen. Dit verhoogt de organisatorische effectiviteit en de kwaliteit van onze uitvoering.

Voor SSC-Ons en andere partners

Een betrouwbare en goed ingerichte informatievoorziening biedt het Shared Services Center Ons en vergelijkbare partners een stabiele basis om hun rol professioneel en efficiënt te vervullen. Processen worden voorspelbaarder, integraties lopen soepeler en administratieve lasten nemen af. Door heldere datastromen, betrouwbare systemen en duidelijke procesafspraken kunnen zij sneller aansluiten op onze behoeften, beter anticiperen op veranderingen en hun dienstverlening doelmatiger organiseren. Dit versterkt de ketensamenwerking, vermindert ruis en maakt het mogelijk om gezamenlijk te innoveren en continu te verbeteren.

We realiseren hiermee een naadloze aansluiting met partners zoals SSC-Ons door informatie-uitwisseling te baseren op gedeelde standaarden en voorspelbare processen. Dit vermindert de administratieve druk, voorkomt dubbele opslag en stelt partners in staat om proactief mee te bewegen met onze ambities. Wij organiseren een 'architectuur-tafel' waarbij SSC-Ons meedenkt over de integrale informatievisie voordat deze definitief wordt vastgesteld en werken vanuit een gezamenlijke roadmap voor de komende drie jaar.

Financiële onderbouwing

De transitie van een beleidshuis naar een volwaardige informatieorganisatie vraagt om een gerichte en substantiële investering. Voor de uitvoering van de integrale verbetering informatievoorziening over de periode 2026-2028 is een totaalbedrag van €11 miljoen noodzakelijk.

Door nu incidenteel te investeren in het fundament, voorkomen we dat we in de toekomst continu geconfronteerd worden met hoge kosten voor ad-hoc reparaties, juridische claims bij wetsovertredingen of kostbaar herstel na digitale incidenten. De inzet is ook gericht op het verlagen van de afhankelijkheid van externe inhuur in de toekomst. Door eigen expertise op te bouwen en systemen te automatiseren, realiseren we een efficiëntere bedrijfsvoering. Na de programmaperiode zal de informatievoorziening als een reguliere beheerstaak binnen de bestaande kaders van de planning- en controlcyclus vallen.

Structurele lasten en borging

De exacte structurele lasten, zoals het beheer van de architectuur, beleidsstukken, het datawarehouse en onderhoud van het zaakstelsel, worden gedurende de looptijd van de investeringen geïnventariseerd en betrokken bij de integrale afweging van het Coalitieakkoord. Hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar optimalisatie en consolidatie van systemen om de kosten op de lange termijn beheersbaar te houden.

Investering in menselijk kapitaal: de juiste mix van flexibel en vast

Het herstellen van het fundament vraagt om een bewuste personele strategie waarbij we onderscheid maken tussen het eenmalig 'ontwerpen en bouwen' en het duurzaam 'gebruiken en beheren' van onze informatieorganisatie. De complexe, architectonische restauratie van onze informatiebasis vraagt om hoog specialistische kennis die slechts tijdelijk nodig is. Voor rollen als informatie-architecten en integratie-experts maken we daarom gericht gebruik van externe inhuur, wat ons in staat stelt direct over de juiste slagkracht te beschikken zonder de vaste formatie te belasten voor een eenmalige bouwopgave.

Tegelijkertijd is dit programma de hefboom om onze eigen organisatie duurzaam te versterken. Een substantieel deel van het budget wordt aangewend voor de werving van nieuwe, vaste medewerkers op strategische sleutelposities, aanvullend op de huidige personele bezetting. Door te investeren in eigen loondienst borgen we de regie en de opgebouwde kennis structureel binnen de provincie. Juist door nu gelijktijdig in externe experts én vaste medewerkers te investeren, zorgen we voor een soepele overdracht waarbij de benodigde kennis intern wordt geborgd. Hiermee verkleinen we onze

structurele externe afhankelijkheid en leggen we de basis voor een toekomstbestendige informatieorganisatie die blijvend 'in control' is.

Voor gedetailleerde informatie op de technische uitvoering, de specifieke mijlpalen per fase en de financiële uitsplitsing, verwijzen wij u naar het bijgevoegde Programma Borging Informatievoorziening 2026-2028.

Participatie samenleving

Participatie en transparantie: De randvoorwaarde voor een open huis

Bij de ontwikkeling van dit programma is geen direct participatietraject met de samenleving doorlopen, omdat de interventies zich richten op de interne informatiehuishouding van de provincie. De restauratie van onze fundamenteën heeft echter indirecte invloed op onze inwoners en de maatschappelijke opgaven waar wij aan werken.

Een sterke informatievoorziening is de basis voor elk integer participatieproces en kwalitatief goede dienstverlening. Zonder heldere, veilige en tijdige informatie kunnen inwoners niet op een betekenisvolle manier meedoen aan het provinciaal bestuur. Inwoners kunnen alleen effectief participeren wanneer zij begrijpen welke keuzes er voorliggen en op basis van welke feiten besluiten worden genomen.

Door onze informatievoorziening te transformeren naar die van een moderne informatieorganisatie, creëren we een gelijk speelveld. Wanneer de basisinformatie voor Statenleden en inwoners identiek en vindbaar is, worden discussies gelijkwaardiger en besluiten beter uitlegbaar. Dit sluit nauw aan bij onze ambitie voor 'Klare Taal': door informatie logisch te ordenen en toegankelijk te maken, worden complexe onderwerpen begrijpelijk en neemt de kwaliteit van het beleid toe.

Vertrouwen door vindbaarheid

Zelfs de beste informatie heeft weinig waarde als de inwoner deze niet kan vinden. De restauratie van onze informatieketen is daarom geen eenmalige interne actie, maar een randvoorwaarde om participatie en besluitvorming structureel te versterken. Goede vindbaarheid en transparante terugkoppeling zijn essentieel om het vertrouwen in de provinciale overheid te behouden en te versterken.

Wij zijn ons ervan bewust dat een technisch goed ingerichte informatievoorziening een noodzakelijk fundament is, maar dat dit nog niet alle barrières wegneemt. Aspecten zoals digitale toegankelijkheid, meertaligheid en het bereiken van specifieke doelgroepen zoals jongeren blijven als continue kwaliteitsdoelen op onze agenda staan terwijl we ons huis verder afbouwen.

Overwegingen, dilemma's en risico's

De noodzaak van een stevig fundament

De keuze voor deze integrale aanpak verbetering informatievoorziening is gebaseerd op een kritische analyse van onze huidige fundamenteën en de noodzakelijke koers naar de toekomst.

Wettelijke naleving en aantoonbaarheid

Onze huidige informatiehuishouding is op dit moment niet volledig in lijn met de wettelijke kaders van de Wet open overheid (Woo), de AVG, de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de Archiefwet. Integraal ingrijpen is noodzakelijk. Zonder structurele versterkingen kunnen wij de zorgvuldige en veilige omgang met informatie niet langer garanderen, laat staan voldoende aantoonbaar maken bij audits of juridische procedures.

De basis voor innovatie en digitale ambities

Als informatieorganisatie willen we vooruit: procesautomatisering, datagedreven werken en de verantwoorde inzet van AI zijn essentieel voor een modern Overijssel. Deze innovaties kunnen echter alleen succesvol worden gerealiseerd wanneer de onderliggende informatievoorziening op orde is. Zonder een verstevigd fundament kunnen nieuwe systemen niet veilig worden gekoppeld of duurzaam worden beheerd. De huidige staat van onze informatievoorziening vormt daarmee een blokkade voor onze

technologische en maatschappelijke ambities. Ook de ambitie de technologische afhankelijkheid van zgn. 'Big Tech' te minimaliseren, vereist een herdefinieerde inrichting.

Borging van expertise versus afhankelijkheid

Een belangrijk dilemma is de balans tussen snelheid en duurzaamheid. Hoewel we voor de bouwfase tijdelijk specialistische externe expertise nodig hebben, ligt er een risico in een te grote blijvende afhankelijkheid van inhuur. Als we er onvoldoende in slagen om gelijktijdig vaste expertise te werven en te borgen, blijft de organisatie kwetsbaar en stijgen de kosten. Het budget van € 11 miljoen wordt daarom gericht ingezet op een mix van externe en eigen vaste medewerkers, om de kwaliteit en continuïteit tot en met 2028 en daarna te garanderen.

Bij de Perspectiefnota 2026 (2 juli jl.) zijn middelen toegekend voor het op orde brengen van de Informatiehuishouding van de provincie Overijssel, waarvoor aanvullende besluitvorming door Provinciale Staten vereist is.

Deze middelen dienen dezelfde doelen die zijn opgenomen in het Investeringsvoorstel Programma Borging Informatievoorziening 2026–2028.

Conclusie

Met het Programma Borging Informatievoorziening 2026–2028 zet de provincie Overijssel een fundamentele stap in de transitie van een traditioneel beleidshuis naar een veilige, transparante en toekomstbestendige informatieorganisatie. De investering van € 11 miljoen maakt het mogelijk om het huidige fundament te versterken en wettelijke verplichtingen voortaan duurzaam na te leven. Door de governance te versterken, processen te professionaliseren en systemen te moderniseren, creëren we de noodzakelijke beheerste omgeving waarin ook digitale innovaties veilig kunnen landen.

Door de bewuste fasering over drie jaren ontstaat de benodigde ruimte voor gecontroleerde groei, waarin we als organisatie leren en waar nodig bijsturen. Dit programma borgt kwaliteit niet als een eenmalig project, maar legt de basis voor de permanente integratie van informatievoorziening in onze reguliere sturing en de Planning- & Controlcyclus. Hiermee herstellen we niet alleen het huis, maar versterken we direct de betrouwbaarheid, integriteit en effectiviteit van de gehele provinciale organisatie.

Voorstel

Gelet op het voorgaande stellen wij u voor het besluit te nemen, als in bijlage I verwoord.

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

voorzitter, A.P. Heidema

secretaris, N. Versteeg